

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT **ÈTICA I DEONTOLOGIA**

Coordinació: MIRANDA RUCHÉ, FRANCISCO JAVIER

Any acadèmic 2020-21

Informació general de l'assignatura

Denominació	ÈTICA I DEONTOLOGIA			
Codi	101719			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Treball Social	4	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	1.8		4.2
	Nombre de grups	2		1
Coordinació	MIRANDA RUCHÉ, FRANCISCO JAVIER			
Departament/s	GEOGRAFIA I SOCIOLOGIA			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
MIRANDA RUCHÉ, FRANCISCO JAVIER	xavier.miranda@udl.cat	7,8	

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Conèixer els corrents principals de l'ètica contemporània i les seves implicacions en la vida quotidiana.
2. Conèixer el compromís de les professions de la intervenció social, els seus fonaments i la seva concreció en l'exercici professional.
3. Conèixer la deontologia professional dels/les treballadors/es socials.
4. Conèixer i analitzar els codis ètics vigents en Treball social.
5. Adquirir eines que ajudin a l'estudiant a enfrontar-se les situacions de necessitat i risc des d'una actitud crítica i ètica.
6. Aprendre a analitzar, reflexionar y posicionar-se amb els individus/usuaris davant situacions o dilemes que impliquin una presa de decisions.
7. Aplicar els principis ètics a casos pràctics individuals, familiars, grupals, comunitaris i institucionals.

Competències

Competències significatives

1. CG1: Desenvolupar capacitat crítica, d'anàlisi i de síntesis
2. CG3: Desenvolupar capacitat per a la resolució de problemes i presa de decisions
3. CG5: Mostrar habilitats en les relacions interpersonals
4. CG7: Exercir un aprenentatge autònom i adaptació a noves situacions
5. CT1: Implementar la comunicació oral i escrita en la llengua materna
6. CT4: Afavorir el respecte als drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, a la promoció dels Drets Humans i als valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics.
7. CE12: Conèixer i aplicar els principis ètics i el Codi deontològic de la professió.

Continguts fonamentals de l'assignatura

MÒDUL I: ÈTICA GENERAL

- Delimitació conceptual: ètica, moral, principis i valors.
- Importància de l'ètica en el món actual.
- Introducció a les principals teories ètiques:
 - Ètica de principis.
 - Ètica de les conseqüències.
 - Ètica deliberativa.
 - Ètica de la cura.

MÒDUL II: ÈTICA DEL TREBALL SOCIAL

- Conflictes ètics en la pràctica quotidiana.
- Responsabilitat moral, pública i professional.
- Confidencialitat i secret professional.
- Deontologia en treball social.

Eixos metodològics de l'assignatura

Durant l'horari docent (40%) 2,4 ECTS (60 hores):

Sessions teòriques (30%)	18 h
Treball a l'aula en petits grups (36,7%)	22 h
Exposicions i debats (25%)	15 h
Tutories individuals o en grup petit (8,3%)	5 h

Fora de l'horari docent (60%) 3,6 ECTS (90 hores):

Lectura i anàlisi de textos (39%)	35 h
Elaboració d'activitats d'avaluació continuada (22%)	20 h.
Preparació de proves d'avaluació (39%)	35 h

Pla de desenvolupament de l'assignatura

SETMANA	CONTINGUTS	OBJECTIUS	ACTIVITAT	AVALUACIÓ
1 - 7	<p>MÒDUL I: ÈTICA GENERAL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Delimitació conceptual: ètica, moral, principis i valors. • Importància de l'ètica en el món actual. • Introducció a les principals teories ètiques: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Ètica de principis. ◦ Ètica de les conseqüències. ◦ Ètica deliberativa. ◦ Ètica de la cura. 	<ul style="list-style-type: none"> - Conèixer els corrents principals de l'ètica contemporània i les seves implicacions en la vida quotidiana. - Adquirir eines que ajudin a l'estudiant a enfrontar-se les situacions de necessitat i risc des d'una actitud crítica i ètica. - Aprendre a analitzar, reflexionar i posicionar-se amb els individus/usuaris davant situacions o dilemes que impliquin una presa de decisions. 	<p>Lectura de textos i altres materials (anàlisi).</p> <p>Síntesi dels continguts vinculats al mòdul I.</p> <p>Preparació activitats.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prova escrita individual. Mòduls I i II - Anàlisi individual - Prova escrita individual. Dossier de lectures. - Participació activa AC.
8 - 15	<p>MÒDUL II: ÈTICA DEL TREBALL SOCIAL</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conflictes ètics en la pràctica quotidiana. • Responsabilitat moral, pública i professional. • Confidencialitat i secret professional. • Deontologia en treball social. 	<ul style="list-style-type: none"> - Conèixer el compromís de les professions de la intervenció social, els seus fonaments i la seva concreció en l'exercici professional. - Conèixer la deontologia professional dels/les treballadors/es socials. - Conèixer i analitzar els codis ètics vigents en Treball social. - Adquirir eines que ajudin a l'estudiant a enfrontar-se les situacions de necessitat i risc des d'una actitud crítica i ètica. - Aprendre a analitzar, reflexionar i posicionar-se amb els individus/usuaris davant situacions o dilemes que impliquin una presa de decisions. - Aplicar els principis ètics a casos pràctics individuals, familiars, gupals, comunitaris i institucionals. 	<p>Lectura de textos i altres materials (anàlisi).</p> <p>Síntesi dels continguts vinculats al mòdul II.</p> <p>Preparació activitats GM.</p> <p>Estudi de casos.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prova escrita individual. Mòduls I i II - Anàlisi individual. - Prova escrita individual. Dossier de lectures. - Participació activa AC.

Sistema d'avaluació

Modalitat 1: Avaluació continuada.

- a) Prova escrita individual vinculada al contingut del dossier de lectures (28%). *Competències a desenvolupar: 1, 4, 5.*
- b) Prova escrita individual vinculada al contingut de les sessions teòriques dels mòduls I i II (28%). *Competències a desenvolupar: 1, 4, 5, 7.*
- c) Treball d'anàlisi individual sobre una qüestió ètica d'actualitat (28%). *Competències a desenvolupar: 1, 2, 4, 5.*
- d) Participació activa i fonamentada en les diverses activitats d'avaluació continuada que es desenvolupin (16%). *Competències a desenvolupar: 1, 2, 3, 4, 5, 6.*

La nota final de la matèria serà la mitjana obtinguda a partir de les diferents proves realitzades i d'acord amb els percentatges indicats amb anterioritat. Es considerarà superada la matèria quan s'obtingui una qualificació numèrica final de 5. Les proves vinculades als blocs **a** i **b** es realitzaran de manera presencial. Es concretaran les dates de realització de totes les activitats d'avaluació durant les dues primeres setmanes de classe.

Modalitat 2: Avaluació alternativa.

L'estudiant tindrà dret a renunciar a l'avaluació contínua a l'inici del semestre i acollir-se a l'avaluació alternativa. Per fer-ho, haurà de presentar en el termini fixat la documentació justificativa que se li indiqui des de la Secretaria del centre. En el cas que li sigui aprovada, aquesta modalitat inclou :

- Prova teòrica individual (en format oral) amb un valor del 72%.
- Treball d'anàlisi individual sobre una qüestió ètica d'actualitat, amb un valor del 28%.

La nota final de la matèria serà la mitjana obtinguda a partir de les dues proves realitzades i d'acord amb els percentatges indicats amb anterioritat. Es considerarà superada la matèria quan s'obtingui una qualificació numèrica final de 5. Es concretaran les dates de realització de totes les activitats d'avaluació durant les dues primeres setmanes de classe.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia bàsica

Banks, S. (1997). *Ética y valores en el Trabajo social*. Barcelona: Paidós.

Banks, S. & Nøhr, K. (ed.) (2013). *Practising social work ethics around the world: Cases and commentaries*. Abingdon: Routledge.

Jones, K., Cooper, B. & Ferguson, H. (ed.) (2008). *Best practice in social work: Critical perspectives*. New York: Palgrave Macmillan.

Molleda, E. (2007). ¿Que hacer para hacer bien? Ética y trabajo social" a *Servicios sociales y política social* nº 83 Madrid: Consejo General de Trabajo social.

Molleda, E. (2007) ¿Porqué decimos que no podemos hacer intervención social? *Cuadernos de Trabajo social* nº 20. Madrid: Universidad Complutense.

Román, B. (2016) *Ética de los servicios sociales*. Barcelona: Herder Editorial.

Rondón, L.M., y Taboada M.L. (2013). *Voces para la ética del trabajo social en tiempos trémulos*. Madrid: Paraninfo.

Salcedo, D. (1999). *Los valores en la práctica del trabajo social*. Madrid: Narcea.

Salcedo, D., (1998). *Autonomía y bienestar: la ética del Trabajo social*. Granada: Comares.

Zamanillo, T. (dir.) 2011 *Ética, teoría y técnica. La responsabilidad política del trabajo social* Madrid: Talasa.

Bibliografía complementaria

Bermejo, F.J. (1996). *Ética y Trabajo social*. Madrid: Upco.

Bonete, E. (1990). *Éticas Contemporáneas*. Madrid: Tecnos.

Canimas, J. i Pereda F.X. (2010) *Practica l'ètica dels serveis socials*. Girona: Documenta Universitaria.

Comins, I. (2009). *Filosofía del cuidar. Una propuesta coeducativa para la paz*. Barcelona: Icaria.

De Robertis, C. (2003). *Fundamentos del Trabajo social: Ética y Metodología*. Valencia: Nau Llibres.

DIXIT (2011). *Ética aplicada als serveis socials*. Disponible

a: http://dixit.gencat.cat/ca/detalls/Article/2011_Etica_aplicada_serveis_socials

DIXIT (2014) *Ética aplicada als serveis socials II* Aquest dossier amplia i actualitza el dossier sobre *Ética aplicada als serveis socials I*. Disponible

a: http://dixit.gencat.cat/ca/detalls/Article/20141201_etica_aplicada_serveis_socials

García Alvarez, B. (2007). Los profesionales del Trabajo social y la ética profesional ante los nuevos retos y necesidades sociales. *Humanismo y Trabajo social*, vol. 6. Universidad de León.

Idareta-Goldaracena, F., y Ballesterro-Izquierdo, A. (2013). Ética, paternalismo y burocracia en Trabajo Social. *Portularia*, XIII (1), 27-35.

Innerarity, D. (2001) *Ética de la hospitalidad* Barcelona: Península.

Kisnerman, N. (1998). *Pensar el trabajo social: una introducción desde el construccionismo*. 2a ed. Buenos Aires: Lumen-humanitas.

Mèlich, J.C. (2010). *Ética de la compasión*. Barcelona. Herder.

Sánchez Vidal, A. (1999). *Ética de la Intervención social*. Barcelona: Paidós.

Schön, D.A., (1998). *El profesional reflexivo: cómo piensan los profesionales cuando actúan*. Barcelona: Paidós.

Úriz, M.J., (1996). *Ética social contemporánea*. Pamplona: Eunate.

Vilar, J. (2013) *Cuestiones éticas en la educación social. Del compromiso político a la responsabilidad en la práctica profesional*. Barcelona: UOC.

Vilar Martín, J., y Riberas Bargalló, G. (2017). Tipos de conflicto ético y formas de gestionarlos en la educación social y el trabajo social. Retos en las políticas de formación. *Archivos Analíticos de Políticas Educativas*, 25(52). <http://dx.doi.org/10.14507/epaa.25.2651>

VVAA (2017). Cuadernos de Trabajo Social. Monográfico Ética y Trabajo Social. Vol. 30, Número 1.